

Stockholm 14 juni

Naturvårdsverket
106 48 Stockholm

Remissyttrande från Svenska Turistföreningen avseende Förslag till nationalpark på norra Gotland

Svenska Turistföreningen har tagit del av skrivelsen och lämnar remissyttrande enligt nedan.

Om Svenska Turistföreningen

STF grundades 1885 som en ideell förening med syfte att främja natur- och kulturturism i Sverige. Sedan dess har föreningen växt till över 200 000 medlemmar. STF får människor att upptäcka Sverige. Vi inspirerar till resande, aktiviteter och såväl stora som små äventyr som ger unika natur- och kulturupplevelser runtom i Sverige. Vi vill också vara ett naturligt val för alla som vill engagera sig i och medverka till att fler får möjligheter till upplevelser som utgår från natur och kultur.

För att människor ska kunna resa och uppleva arbetar vi med såväl kunskaps- och informationsspridning som påverkansarbete. Kunskap handlar om att tillgängliggöra, och tillgängliggöra Sverige är precis det som STF vill åstadkomma. Hållbarhet är centralt i allt vi gör och ett av våra övergripande mål är ett Sverige där det är enkelt och inspirerande att turista hållbart.

En viktig förutsättning för att kunna upptäcka Sverige är att det finns boenden runt om i hela landet. STF driver därför, i egen regi och tillsammans med anslutna boenden, cirka 250 vandrarhem, hotell, fjällstationer och fjällstugor från söder till norr, från lägen mitt i city till väglöst land. Runt 65 lokalavdelningar anordnar en mängd lokala aktiviteter och internationellt samarbetar STF med ERA, European Ramblers Association. STF ger ut medlemstidningen Turist.

STFs är positiv till inrättandet av en ny nationalpark på norra Gotland med namnet Bästeträsk nationalpark

Enligt de riktlinjer i turism-, friluftsliv-, natur- och kulturfrågor som STFs riksstämman 2020 slog fast anser vi att det är angeläget att värdefulla natur- och kulturmiljöer inventeras, bevaras och synliggörs. Vid inrättande av nationalparker, naturreservat och andra former av skydd för natur och kultur ska stor hänsyn tas till friluftslivets behov, både vad gäller olika former av tillrättaläggning och möjligheten att uppleva orörd natur.

STF anser att nationalparker utgör en bra förvaltningsform för att bevara värdefull natur och stimulera till friluftsliv och turism. Fler områden bör därför göras till nationalparker, särskilt i fjällen och kustlandskapen.

Utifrån detta vill STF yttra oss att vi är positiva till inrättandet av den nya nationalparken på norra Gotland och att vi föreslår att den ska heta Bästeträsk nationalpark. STF anser att nationalparken genom sin utformning och zonerings kan bidra till att skapa möjligheter för nya säsonger för besöksnäring och turism på Gotland.

STF vill framföra följande synpunkter kring respektive tematiska område i förslaget för den nya nationalparken:

Entréer

- STF tillstyrker förslaget att ha fler olika entréer med varierande servicegrad
- STF tillstyrker Naturvårdsverkets förslag till nio entréer/ingångar till nationalparken
- STF vill se tre större huvudentréer med utökad service såsom toaletter, dricksvattentillgång, information och sopstation
- STF tillstyrker att i avvaktan på ett framtida Naturum förlägga huvudentrén till befintliga byggnader vid Smiss/Ar. Här bör utökad service och informationscenter finnas. Det vore positivt ur ett kulturturistiskt perspektiv att även kunna inkludera den kvarn som står på nationalparkens mark och ägs av Campus Gotland.
- Nationalparken bör utgå från ett året-runtperspektiv även om servicenivån varierar över året. Dagsvandringen kommer såväl vår som höst och sommar.
- STF föreslår även en tionde entré i anslutning till Bungemuseet. En informationshubb kan upprättas på Bungemuseet och museet anslutas till nationalparken genom en ny naturstig över privat mark.
- De mindre sidoentréerna bör som minst ha sophertering, information och toalett.

Tillgänglighet

Busstrafik

- Det är viktigt att området kan nås med kollektivtrafik, särskilt perioden maj-september.
- Busshållplatserna bör ligga i direkt anslutning till huvudentrén och gärna även till sekundära entréer. Döp gärna busshållplatser till namn så att det tydligt framgår "Nationalpark" i namnet. Busshållplatser bör planeras med högre prioritet än bilparkeringen vad gäller lokalisering.
- En rundtursbuss som passerar alla nationalparkens entréer samt kollektivtrafikknutpunkter utanför nationalparken skulle förbättra tillgängligheten till nationalparken.
- STF ser även positivt på förändringar som skulle innebära att befintlig linjetrafik från Gotlands kollektivtrafik skulle göra extra stopp vid de större entréerna till nationalparken

Biltrafik

- Gällande biltrafik är det viktigt att nationalparken skyltas tydligt från kringliggande vägar (t.ex. 148, 149, 690–693) för att skapa tydlighet för besökare.

Parkering

- Vid de större entréerna bör det underlättas för mindre klimatbelastande fordon genom exempelvis nära anslutning till busshållplatser, bussparkeringsplats, cykelparkering och elbilsladdning. Då ett av Gotlands mest populära cykelstråk passerar nationalparken kan det antas att många besökare efterfrågar säker cykelparkering samt låsbar förvaring av utrustning som tagits med på cykeln.

Båttrafik

- STF ser positivt på att förstärka befintliga allmänna bryggor i området för att möjliggöra båtturen kollektivtrafik till omgivande destinationer. En koppling mot Gotska sandön vore önskvärd.

Information

- STF vill se tydlig besöksinformation som visar hur man som besökare ska bete sig i området, snarare än att skylta med alla upptänkliga förbud som kan finnas.
- Det bör finnas information på webben och på plats i parken om vilka slingor som passerar busshållplatser.
- Namnge eventuella vindskydd, grillplatser och andra viktiga anordningar i parken. Detta underlättar för besökare att leta upp information om vad som gäller på varje

specifik plats, och möjliggör för parkens förvaltare att ta fram och nå ut med platsspecifik information om allemansrätten och råd och tips för ett hållbart besök på platsen.

Leder

- STF ser gärna att en vandringsled upprättas som slinga mellan huvudentréerna/punkter där man kan få service så att det går att starta vid en punkt och sluta på en annan. Placera busshållplatserna i närheten av dessa.
- STF vill se fler vandringleder i området än det förslag som Naturvårdsverket presenterat.
- Utifrån varje entré kan med fördel en kortare och en mellanlång vandringsled utgå. En tredje längre led kan sedan knyta samman alla entréer och därmed utgöra en förbindelseled för hela nationalparken. Det vore önskvärt att vandringslederna planeras så att det är möjligt att vandra runt hela sjön samt att de norra och södra delarna av nationalparken binds ihop.

Det organiserade friluftslivet

- Det organiserade friluftslivet skulle kunna lyftas fram tydligare i analysen som en viktig aktör med lokalkännedom, lång erfarenhet av att organisera verksamhet och bidra till hållbara besök. Friluftorganisationerna har ett stort intresse av att bevara och utveckla naturen och friluftsmiljöerna i Sverige, naturligtvis även så i en nationalpark, och naturligtvis gäller det även friluftorganisationerna på Gotland.
- Att många olika typer av besökare kommer och ser vad parken har att erbjuda är viktigt. De är med och skapar ett behövligt mentalt skydd mot eventuella framtida förslag på inskränkningar i nationalparken. Grupper från friluftorganisationer och friluftaktiviteter såsom "Vandringens dag" bör därmed aktivt välkomnas.

Lokala aktörer

- STF ser gärna att nationalparken lyfter fram lokala aktörer som erbjuder service i området som är relevanta för besökare att känna till, exempelvis på nationalparkens hemsida.

Maria Ros Hjelm
Generalsekreterare och vd
Svenska Turistföreningen

Pia Jönsson Rajgård
Ordförande
Svenska Turistföreningen